

### De mest utlånade författarna i folk- och skolbibliotek 2005

Listan grundar sig på författarfondens undersökning av utlåningen i folk- och skolbibliotek under utlåningsåret 2005. För varje upphovsman redovisas det totala antalet lån oavsett om han/hon skrivit boken ensam eller tillsammans med ytterligare en eller två upphovsmän. Listan kan inte användas för beräkningen av de ersättningar som utgår ur författarfonden till de enskilda upphovsmännen. Längst bak i denna lista finns också ett diagram över upphovsmännens bosättningsort. Se även särskild information.

		Utlåningsår		
		2005	2004	2003
1	Astrid Lindgren 1907-2002	1 002 457	1 072 732	1 149 693
2	Gunilla Bergström 1942-	851 367	870 141	915 404
3	Sören Olsson 1964-	816 968	997 738	1 160 489
4	Anders Jacobsson 1963-	816 968	1 008 366	1 175 722
5	Eva Eriksson 1949-	704 966	727 528	689 355
6	Sven Nordqvist 1946-	590 780	645 928	622 280
7	Måns Gahrton 1961-	582 139	693 602	789 094
8	Jørn Jensen 1946-	572 750	578 911	416 119
9	Barbro Lindgren 1937-	548 359	564 075	566 980
10	Lasse Sandberg 1924-	511 065	464 683	485 714
11	Inger Sandberg 1930-	507 496	463 746	483 264
12	Johan Unenge 1963-	498 613	506 504	477 910
13	Mati Lepp 1947-	480 083	471 136	432 719
14	Viveca Lärn 1944-	474 358	493 768	500 232
15	Jens Ahlbom 1954-	429 532	424 750	410 152
16	Anna-Clara Tidholm 1946-	419 244	423 766	439 189
17	Ulf Löfgren 1931-	412 781	388 224	383 904
18	Martin Widmark 1961-	400 723	203 251	60 136
19	Håkan Nesser 1950-	397 532	364 901	369 598
20	Catarina Kruusval 1951-	395 543	358 078	362 742
21	Henning Mankell 1948-	386 225	376 032	418 687
22	Olof Landström 1943-	372 132	341 438	348 757
23	Arne Norlin 1947-	362 822	329 406	298 747
24	Gunilla Wolde 1939-	325 384	356 653	362 809
25	Maj Bylock 1931-	323 442	447 554	482 228
26	George Johansson 1946-	320 573	266 278	254 257
27	Pia Hagmar 1961-	314 485	294 283	196 319
28	Lena Landström 1943-	310 063	279 959	287 541
29	Helena Willis 1964-	293 383	170 217	77 163
30	Ilon Wikland 1930-	281 547	324 840	356 898

		Utlåningsår		
		2005	2004	2003
31	Joanne K. Rowling 1965-	277 265	356 895	358 034
32	Karin Fossum 1954-	267 516	198 270	217 554
33	Liza Marklund 1962-	264 711	252 760	254 498
34	Laura Trenter 1961-	260 082	254 681	208 017
35	Jan Guillou 1944-	253 704	260 488	308 275
36	Jonas Burman 1962-	251 888	209 239	181 406
37	Ulf Nilsson 1948-	251 584	318 843	332 947
38	Ulf Stark 1944-	250 929	287 754	311 165
39	Jujja Wieslander 1944-	250 335	236 402	210 934
40	Nora Roberts 1950-	247 008	168 839	160 319
41	Lena Anderson 1939-	246 076	244 697	264 307
42	Olov Svedelid 1932-	237 718	246 886	311 672
43	Tord Nygren 1936-	227 757	245 419	267 328
44	Kirsten Boie 1950-	227 751	281 722	233 715
45	Jan Mårtenson 1933-	226 533	196 775	218 178
46	Åke Edwardson 1953-	225 355	199 793	189 022
47	Christine Nöstlinger 1936-	220 709	336 094	358 418
48	Cecilia Torudd 1942-	219 577	243 460	249 887
49	Helena Bross 1950-	217 106	223 538	194 925
50	Hans Augusto Rey 1898-1977	216 668	280 890	262 894
51	Birgitta Stenberg 1932-	213 677	188 470	179 734
52	H. C. Andersen 1805-1875	212 963	139 629	129 537
53	Gull Åkerblom 1943-	207 683	375 241	393 768
54	Elsi Rydsjö 1920-	207 123	195 306	218 006
55	Lars Klinting 1948-	204 979	236 499	207 340
56	Pija Lindenbaum 1955-	204 951	213 880	180 856
57	Elsa Beskow 1874-1953	204 072	248 875	266 974
58	Max Velthuijs 1923-2005	200 648	187 577	196 571
59	Jan Lööf 1940-	197 466	209 042	187 836
60	Tomas Wieslander 1940-1996	194 816	195 680	200 154
61	Michael Connelly 1956-	192 208	121 564	110 164
62	Claus Bigum	191 738	167 676	141 443
63	Anne Holt 1958-	189 661	157 223	155 553
64	Inger Frimansson 1944-	184 580	166 465	170 676
65	Danielle Steel 1947-	182 827	142 358	148 218
66	Björn Hellberg 1944-	181 229	134 596	126 749
67	Hergé (Georges Rémy 1907-1983)	180 753	175 259	202 412
68	Akira Toriyama 1955-	180 618	151 640	65 613
69	Maeve Binchy 1940-	178 498	145 129	154 663
70	Ruth Rendell 1930-	173 712	149 782	164 174

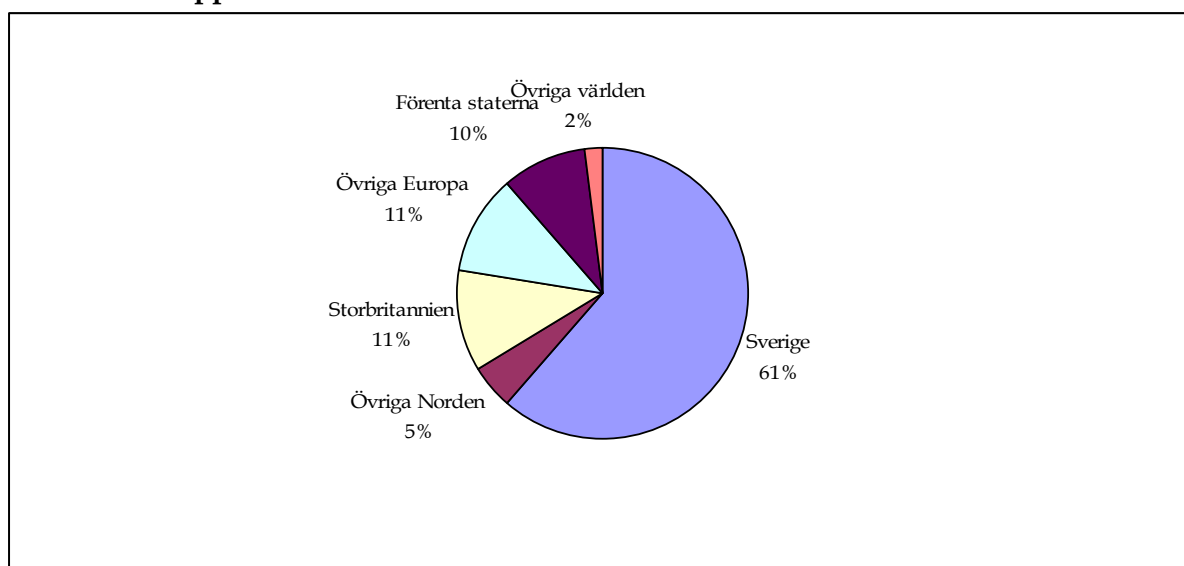
		Utlåningsår		
		2005	2004	2003
71	Dan Brown 1964-	173 054	42 183	-
72	Anna Höglund 1958-	172 852	184 815	195 077
73	Kirsten Raagaard 1947-	170 561	147 538	147 104
74	Pernilla Stafelt 1962-	169 356	156 520	118 048
75	Katarina Mazetti 1944-	169 341	146 680	135 792
76	Anne Karin Elstad 1938-	169 229	150 082	138 048
77	Anna Dunér 1967-	167 149	146 525	144 937
78	Agatha Christie 1890-1976	167 109	184 271	209 297
79	Roald Dahl 1916-1990	164 090	195 982	211 272
80	Arto Paasilinna 1942-	162 816	129 510	144 392
81	Rosamunde Pilcher 1924-	161 696	141 022	168 274
82	Moni Nilsson-Brännström 1955-	159 846	276 387	283 744
83	John Grisham 1955-	158 094	164 801	145 706
84	Hans Peterson 1922-	155 417	233 607	300 067
85	Thomas Tidholm 1943-	152 763	171 627	170 558
86	Thomas Halling 1962-	152 658	94 138	42 880
87	Stina Wirsén 1968-	152 235	135 423	109 783
88	Joyce Carol Oates 1938-	148 649	94 745	93 549
89	Elsie Johansson 1931-	147 219	136 628	104 334
90	Belva Plain 1918-	141 817	117 702	140 012
91	Elizabeth George 1949-	140 797	135 205	150 355
92	Gösta Knutsson 1908-1973	136 588	168 442	195 491
93	Kjell Eriksson 1953-	135 984	100 759	75 528
94	Lin Hallberg 1956-	134 985	85 609	93 105
95	Jessica Lindholm 1969-	134 639	97 375	25 910
96	Ingrid Vang-Nyman 1916-1959	134 475	116 638	107 194
97	Christina Alvner 1954-	133 644	65 063	31 268
98	Marianne Fredriksson 1927-	131 314	106 522	115 437
99	Patricia D. Cornwell 1956-	129 953	123 370	150 592
100	Arne Dahl (Jan Arnald 1963-)	129 517	91 857	67 354
101	Helena Dahlbäck 1960-2000	127 212	176 545	212 204
102	Björn Berg 1923-	127 164	139 325	154 286
103	Marie Bosson 1970-	124 651	88 570	25 979
104	Siv Widerberg 1931-	123 943	131 416	137 459
105	Marian Keyes 1963-	123 603	109 085	119 143
106	Dick Bruna 1927-	122 574	100 575	73 159
107	Rose Lagercrantz 1947-	122 020	145 980	153 772
108	Axel Scheffler 1957-	121 061	95 166	86 158
109	Maria Eriksson 1959-	120 977	76 789	31 468
110	Eva Lindström 1952-	120 753	128 630	123 860

		Utlåningsår		
		2005	2004	2003
111	J. R. R. Tolkien 1892-1973	120 267	205 928	270 260
112	Anita Shreve 1946-	120 143	114 038	110 048
113	Minette Walters 1949-	119 770	118 329	145 614
114	Lennart Hellsing 1919-	119 550	139 769	147 382
115	Carin Wirsén 1943-	118 390	102 794	75 524
116	Margret Rey 1906-1996	118 094	169 974	134 823
117	Ruth Brown 1941-	117 959	120 069	117 118
118	C. S. Lewis 1898-1963	116 533	119 163	119 514
119	Anna Jansson 1958-	116 166	72 465	61 369
120	Julia Donaldson 1948-	115 276	103 038	95 038
121	Herman Lindqvist 1943-	114 966	88 508	101 024
122	Inga Borg 1925-	113 730	139 903	159 675
123	Annika Holm 1937-	113 064	169 536	203 508
124	Tamara McKinley	112 092	77 697	64 143
125	Gunna Gråhs 1954-	112 016	128 114	132 958
126	Kerstin Ekman 1933-	110 706	135 349	131 158
127	Ann Forslind 1953-	108 674	98 699	84 984
128	Dan Höjer 1964-	108 389	111 691	114 533
129	Donna Leon 1942-	107 394	73 887	60 351
130	Petter Lidbeck 1964-	106 552	103 942	86 814
131	David Eddings 1931-	105 618	127 631	151 270
132	Jacqueline Wilson 1945-	105 579	99 195	79 318
133	Karin Alvtegen 1965-	104 924	70 392	40 314
134	Bo R. Holmberg 1945-	104 819	105 693	91 751
135	Bengt-Åke Cras 1943-	104 588	134 230	173 426
136	Cornelia Funke 1958-	103 664	64 405	20 322
137	Eva Wikander 1947-2002	103 600	120 210	131 429
138	Unni Lindell 1957-	102 349	50 391	55 146
139	Peter Robinson 1950-	101 878	62 110	44 180
140	Ulf Sindt 1954-	101 789	101 275	103 842
141	Robert Jordan 1948-	100 476	124 227	111 556
142	Catherine Cookson 1906-1998	99 161	92 378	124 999
143	Christina Wahldén 1965-	99 057	83 070	63 789
144	Paul Stickland	98 573	70 036	59 140
145	P. D. James 1920-	98 544	113 480	96 198
146	Monica Zak 1939-	98 081	164 504	146 585
147	Kjell E. Genberg 1940-	97 543	113 555	144 157
148	Helene Tursten 1954-	97 238	70 743	60 058
149	Lena Arro 1956-	96 676	89 640	83 568
150	Per Nilsson 1954-	96 272	121 022	157 615

		Utlåningsår		
		2005	2004	2003
151	Reginald Hill 1936-	96 180	73 386	78 813
152	Enid Blyton 1897-1968	95 686	115 060	132 815
153	Bodil Malmsten 1944-	95 581	64 359	32 448
154	Gunnar Nordström 1953-	94 851	109 212	89 048
155	Per Anders Fogelström 1917-1998	94 736	77 799	112 649
156	Mats Letén 1949-	94 027	87 433	92 992
157	Barbara Taylor Bradford 1933-	92 841	70 569	75 067
158	Svend Otto Sörensen 1916-1996	92 589	106 354	102 709
159	Lucy Cousins 1964-	92 017	60 034	44 540
160	David J. Pelzer 1961-	91 935	114 766	112 926
161	Mette-Kirstine Bak 1968-	91 517	79 852	67 440
162	Karin Wahlberg 1950-	91 412	63 852	36 295
163	Francine Pascal 1938-	90 546	159 765	179 604
164	Lasse Anrell 1953-	89 735	129 615	92 403
165	Kerstin Sundh 1912-2000	87 915	192 695	168 478
166	Marie Hermanson 1956-	86 943	44 288	43 878
167	Mats Wahl 1945-	86 862	118 405	143 136
168	Eiichiro Oda 1975-	86 757	30 469	-
169	Annika Thor 1950-	85 893	176 506	179 219
170	Joy Fielding 1945-	85 739	70 596	89 718
171	Torgny Lindgren 1938-	85 647	61 949	82 325
172	Tracy Chevalier 1962-	85 518	63 740	42 118
173	Bertil Almqvist 1902-1972	85 441	130 587	121 548
174	Mats Wänblad 1964-	84 657	86 805	47 908
175	Sara Gimbergsson 1958-	84 327	50 535	26 135
176	Tony Ross 1938-	83 938	73 012	72 922
177	Peter Gissy 1947-	83 707	36 618	33 439
178	Majgull Axelsson 1947-	83 446	50 748	42 524
179	Veronica Wägner 1947-	83 258	72 573	77 617
180	Wilhelm Grimm 1786-1859	82 703	101 235	99 441
181	Lilian Edvall 1948-	82 676	69 856	61 728
182	Anita Jeram 1965-	82 221	65 394	57 454
183	Alexander McCall Smith 1948-	82 190	5 611	-
184	Margareta Nordqvist 1953-	82 135	53 637	48 078
185	Jacob Grimm 1785-1863	81 382	100 001	97 966
186	Aino Trosell 1949-	81 337	52 343	53 706
187	Per Gustavsson 1962-	81 304	91 060	74 722
188	Gerda Antti 1929-	80 890	46 411	56 624
189	Selma Lagerlöf 1858-1940	80 441	88 731	120 935
190	Gunilla Kvarnström 1946-	80 302	70 101	69 434

		Utlåningsår		
		2005	2004	2003
191	Eva Lindén 1954-	80 232	77 704	57 441
192	Alf Pröysen 1914-1970	80 088	101 549	97 998
193	Anna Friberger 1944-	79 981	38 745	17 401
194	Gunilla Ingves 1939-	79 922	94 413	96 533
195	Mårten Sanden 1962-	79 530	61 106	48 633
196	Tove Jansson 1914-2001	79 002	109 218	93 924
197	Ole Lund Kirkegaard 1940-1979	78 784	157 745	149 244
198	Martin Harris 1967-	77 821	33 451	14 074
199	Lars Rudebjer 1958-	77 643	88 237	76 342
200	Mimmi Tollerup-Grkovic 1961-	76 656	71 113	74 383

### Var kommer upphovsmännen ifrån?



Anm. Utgångspunkten för diagrammet är senast kända bostadsort - således hamnar t. ex. den tyskfödda M. Rey i gruppen "Förenta Staterna" eftersom hon utvandrade dit under andra världskriget (och avled där 1996), och Jan Lööf i gruppen "Övriga Europa" eftersom han vanligen befinner sig i Grekland.

### Författarfondens undersökning av utlåningen i folk- och skolbiblioteken

I enlighet med förordningen om Sveriges författarfond (SFS 1962:652) genomför fonden varje år en undersökning av utlåningen i de svenska folk- och skolbiblioteken. Resultatet av dessa undersökningar ligger till grund för uträkningen av dels den totala biblioteksersättning som ska tillföras fonden av statsmedel, dels de belopp som ur författarfonden förmedlas direkt till de litterära verkens upphovsmän (s k författarpenning och översättarpenning). Fondens får inte ersättning för utlåningen av utländska författares verk eller för verk skrivna av upphovsmän/översättare vars upphovsrätt upphört att gälla.

*Författarpennning* får upphovsman till litterära verk i original och illustratörer av bilderböcker. För att få ersättning måste upphovsmannen ha skrivit verket på svenska eller vara stadigvarande bosatt i Sverige. *Översättarpennning* får översättare som översätter litterära verk till eller från svenska. När upphovsmannen/översättaren avlider övergår rätten till ersättning till hans efterlevande, så länge upphovsrätten för hans verk gäller.

Undersökningen görs genom att författarfonden samlar in information om utlåningen från i stort sett samtliga datoriserade bibliotek i landet. Hos fonden finns sedan tidigare års undersökningar uppbyggt ett omfattande verkregister med information om hur de individuella ersättningarna för varje verk skall fördelas. Det insamlade materialet matchas mot detta verkregister och huvuddelen av lånen bearbetas maskinellt. Av det material som inte påträffats i fondens register, görs ett urval av alla lån över en viss nivå (2005: drygt 15 lån); dessa lån bearbetas manuellt av fondens personal.

När bearbetningen avslutats räknas de maskinellt och manuellt bearbetade lånen upp att motsvara den totala utlåningen i landets samtliga folk- och skolbibliotek. För 2005 års utlåning bearbetades 51,5 milj. lån. Den totala utlåningen är beräknad till 97,9 milj. lån (inkl. vissa schablonuppräknings - se vidare nedan). Varje undersökt lån räknas därför upp med 1,9006.

Efter att utlåningen räknats upp, sammanräknas antalet lån för varje enskild upphovsman. Då två eller tre upphovsmän ska dela ersättningen för ett verk, fördelas antalet lån av verket lika mellan dem. Om det sammanräknade antalet lån för en upphovsman uppgår till minst 2 000 av originalverk eller 4 000 av översättningar (eller om den beräknade sammanlagda ersättningen för originalverk och översättningar uppgår till motsvarande belopp) får upphovsmannen en ersättning som för utlåningen under 2005 utgår med 71 öre per lån för original (författarpennning) och med 35,5 öre per lån för översättningar (översättarpennning). Vid utlåningssiffror som överstiger 200 000 resp 400 000 lån avtrappas ersättningen stegvis, så att den för de lån som överstiger 400 000 resp 800 000 endast uppgår till en tiondel av grundersättningen. Författar- och översättarpennning utbetalas i november året efter utlåningsåret.

För utlåningen under 2005 utgår författarpennning till ca 3 200 författare och översättarpennning till ca 1 100 översättare. Beloppen varierar mellan 1 420 kr och ca 204 000 kr, och uppgår sammanlagt till ca 43,1 milj. kr.

Den beräknade sammanlagda utlåningen under 2005 uppgick till ca 73,4 milj. lån i folkbiblioteken och 16,25 milj. lån i skolbiblioteken. Utöver ersättning för den registrerade utlåningen, ingår i biblioteksersättningen också kompensation för utnyttjandet i bibliotekens uppsökande verksamhet. Därför räknas utlåningen upp med ca 6,7 milj. lån (ingår i utlåningssiffrorna för listan med de mest utlånade författarna). Dessutom sker en procentuell uppräknings av utlåningen med 3% för att

kompensera upphovsmännen för läsning på plats i biblioteken (ingår inte i utlåningssiffrorna för listan med de mest utlånade författarna).

Upphovsmännen får också ersättning för folk- och skolbibliotekens referensbestånd, som i år beräknas uppgå till totalt 8,2 milj. volymer (ingår inte i listan med utlåningssiffrorna för de mest utlånade författarna).